

İhracat ve transit ticaret ile ilgili düzenlenen gümrük beyannamelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı.

Belge türü	Özelge
Kanun	DAMGA VERGİSİ KANUNU
Özelge no	66813766-155[Ek-2-2018/10]-225052
Tarih	11.08.2020

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı

Gelir Kanunları Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı : 66813766-155[Ek-2-2018/10]-E.225052

11.08.2020

Konu : İhracat ve transit ticaret ile ilgili düzenlenen gümrük beyannamelerinin damga vergisine tabi olup olmadığı.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuz ve eklerinin incelenmesinden, şirketinizin yabancı bayraklı gemilere kumanya ve gemi donatım malzemeleri satışı yaptığı, bu satışların gümrük beyannamesiyle ihracat kapsamında yapılan satışlar ile transit satışlardan oluştuğu, transit satışların, yurt dışından getirilen ürünlerin kendi işlettiğiniz özel antrepolara alınarak buradan yabancı bayraklı gemilere millileşmeden satışı şeklinde olduğu, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesinde de serbest dolaşımda bulunan yakıt ve yağlar ile kumanyaların dış sefere çıkan gemi, bot ve diğer deniz taşıtları ile hava

gemilerine verilmesinin ihracat hükmünde olduğunun ifade edildiği belirtilerek, bu hüküm kapsamında dış sefere çıkan yabancı bayraklı gemilere kumanya ve gemi donatım malzemeleri satışı nedeniyle gümrüklere verilen beyannamelere re'sen damga vergisi istisnası uygulanıp uygulanmayacağı hususunda görüş talep edildiği anlaşılmaktadır.

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1 inci maddesinde, bu Kanuna ekli (1) sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, bu Kanundaki kağıtlar teriminin yazılıp imzalanmak veya imza yerine geçen bir işaret konmak suretiyle düzenlenen ve herhangi bir hususu ispat veya belli etmek için ibraz edilebilecek olan belgeler ile elektronik imza kullanılmak suretiyle manyetik ortamda ve elektronik veri şeklinde oluşturulan belgeleri ifade ettiği; 3 üncü maddesinde, damga vergisinin mükellefinin kağıtları imza edenler olduğu; Kanuna ekli (1) sayılı tablonun "IV. Makbuzlar ve diğer kağıtlar" başlıklı bölümünün 2/c fıkrasında, gümrük idarelerine verilen beyannamelerin maktu damga vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Aynı Kanunun 6728 sayılı Kanunun 27 nci maddesiyle değişik ek 2 nci maddesinde ise;

"1. İhracat ve ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla aşağıda sayılan işlemler nedeniyle düzenlenen kâğıtlar (gümrük idarelerine verilen beyannameler dâhil) damga vergisinden müstesnadır.

a) İhracat karşılığı yapılacak ödemeler (ihracatın finansmanında kullanıldığıнын tevsiki kaydıyla prefinansman, Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu çerçevesinde yapılan ödemelere ilişkin taahhütnameler ile temliknameler ve Sosyal Güvenlik Kurumu prim borçları ile genel bütçeli idarelere olan borçların mahsubu dâhil).

b) İhracattan doğan alacağın ihracatçı tarafından temliki.

c) İhracat bağlantıları için düzenlenecek anlaşmalar.

ç) Transit ticarete konu malın satın alınması ve satılması.

d) Tedarik edildikleri şekliyle ihraç edilmek üzere mal alımı.

e) 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 131 inci maddesine istinaden ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi ambalaj malzemesi ithali ile kati ihraç edilen mallara ait ambalaj malzemesinin geçici ihracı ve ithali.

f) Dahilde işleme izni kapsamında iznin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat.

g) Dahilde İşleme İzin Belgesi kapsamında belgenin geçerli olduğu süre içerisinde yapılan ithalat veya yurt içi alımlar.

ğ) Gerçekleştirilen mamul ürün ihracatı karşılığı olarak bu ürünlerin üretiminde kullanılan girdilerin Toprak Mahsulleri Ofisinden veya Şeker Kurumunca tespit edilen şeker fabrikalarından alımı.

...

2. Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan aşağıda sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlar damga vergisinden müstesnadır.

..

ı) Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları."

hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu madde hükmünün uygulamasına ilişkin olarak 18/5/2017 tarihli ve 30070 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "*İhracat ve Diğer Döviz Kazandırıcı Faaliyetlerde Damga Vergisi ve Harç İstisnası Uygulama Genel Tebliği*"nde döviz kazandırıcı faaliyet tanımının, ihracat ile bu Tebliğde sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetleri kapsayacağı belirtilmektedir. Bu doğrultuda, ihracat olarak istisnadan yararlanacak işlemler ve Vergi Resim Harç İstisnası Belgesine dayalı olarak istisna kapsamına alınan faaliyetler Damga Vergisi Kanununun ek 2 nci maddesinde ve tebliğde tek tek sayılarak belirlenmiş, sayılanlar dışındaki faaliyetler damga vergisi ve harç istisnası kapsamında değerlendirilmemiştir.

Aynı Tebliğin "*İhracat işlemleri*" başlıklı 4 üncü maddesinin (1) numaralı fıkrasında, ihracat olarak sayılan işlemler ve bu işlemler sebebiyle düzenlenen kâğıtlara (gümrük idarelerine verilen beyannameler dahil) ihracata ilişkin olduğunun tevsik edilmesi kaydıyla işlem yapan kuruluşlarca re'sen damga vergisi ve harç istisnası tatbik edileceği, "*Diğer döviz kazandırıcı faaliyetler*" başlıklı 5 inci maddesinin (1) numaralı fıkrasında, Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine bağlanan Tebliğde sayılan diğer döviz kazandırıcı faaliyetlere ilişkin işlemler nedeniyle, belgenin geçerlilik süresi içerisinde belgede yer alan tutarla sınırlı olmak kaydıyla, düzenlenen kâğıtlara damga vergisi, yapılan işlemlere harç istisnası uygulanacağı

açıklamalarına yer verilmiş, 5/1-ı fıkrasında, "*Bedelleri döviz olarak alınmak kaydıyla yurt dışında yerleşik firmalar adına gerçekleştirilen bakım ve onarım hizmetiyle, dış sefere çıkan Türk ve yabancı bayraklı gemi, uçak veya tırların bakımı ve onarımı, yenileme ve dönüşüm ile bakım, onarım, yenileme ve dönüşüm kapsamında gerçekleştirilen mal (yakıt ve madeni yağlar hariç) ve hizmet satışları.*" diğer döviz kazandırıcı faaliyetler arasında sayılmıştır.

Diğer taraftan, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesinde, serbest dolaşımda bulunan yakıt ve yağlar ile kumanyaların dış sefere çıkan gemi, bot ve diğer deniz taşıtları ile hava gemilerine verilmesi işlemlerinin ihracat hükmünde olduğu hükme bağlanmıştır. 7/10/2009 tarih ve 27369 (Mükerrer) sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin (12/6/2013 tarihli ve 28675 sayılı Resmi Gazete ile değişik) 418 nci maddesinde ise "(1) 476 ila 482 nci maddeler çerçevesinde teslim edilen yakıt, yağ ve kumanya dışında, dış seferde bulunan ya da dış sefere çıkacak olan deniz ve hava taşıtlarına serbest dolaşımda bulunan işletme ve donatım eşyası teslimi ihracat hükmündedir." hükmü yer almaktadır.

Bu kapsamda, Türkiye'de serbest dolaşımda bulunan bir malın doğrudan doğruya yurt dışına satışı ile bir malın yurt dışından, serbest bölgelerde mukim gerçek/tüzel kişilerden ya da antrepolardan satın alınarak Türkiye üzerinden transit olarak yurt dışına satılmasına ilişkin olarak düzenlenen kağıtlara (gümrük idarelerine verilen beyannameler dahil) ihracata ilişkin olduğunun tevsiki kaydıyla re'sen damga vergisi istisnası uygulanmaktadır.

Buna göre, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 176 ncı maddesi ve ilgili yönetmelik hükümleri dikkate alındığında, yurt dışına sefere çıkan yabancı bayraklı deniz taşıtlarına teslim edilen kumanya ve gemi donatım malzemelerine ilişkin olarak verilen gümrük beyannamelerine,

- serbest dolaşımda olanlar için, söz konusu malların Türkiye Cumhuriyeti gümrük bölgesinden çıkışının gümrük idarelerince düzenlenecek belgelerle tevsiki şartıyla ihracat kapsamında,

- yurt dışından, serbest bölgede yerleşik gerçek veya tüzel kişiden ya da antrepodan satın alınarak serbest dolaşıma girmeden teslim edilenler için ihracata ilişkin olduğunun tevsiki şartıyla transit ticaret kapsamında

re'sen damga vergisi istisnası uygulanması mümkün bulunmaktadır.

Diğer taraftan, şirketinizin yabancı bayraklı gemilere gemi donatım malzemeleri tesliminin bakım ve onarım, yenileme ve dönüşüm hizmetleri kapsamında gerçekleştirilmesi halinde ise, bu kapsamda düzenlenen kağıtların, şirketinizin bu iş için geçerli Vergi, Resim, Harç İstisnası Belgesine sahip olması ve belgenin geçerlilik süresi içerisinde düzenlenmeleri şartıyla, 488 sayılı Kanunun ek 2 nci maddesinin 2/ı fıkrası uyarınca damga vergisi istisnasından yararlanacağı tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026